

Näkökulmia ja aiheita keskustelun tueksi

Päivi Mäntylä ja Janne Kankkonen ovat viittoneet esimerkkejä viittomista sekä lyhyitä lauseita (ks. Youtube-linkit).

- [Tietoa taulukosta suomalaisella ja suomenruotsalaisella viittomakielellä](#)

Perspektiv och ämnen som stöd för diskussion

Janne Kankkonen och Päivi Mäntylä har bandat in exempel på tecken och korta berättelser (klicka på YouTube-länkarna)

- [Information om tabellen på finskt och finlandssvenskt teckenspråk](#)

Oma kieli on SUOMALAINEN VIITTOMAKIELI	Mitt språk är FINLANDSSVENSKT TECKENSPRÅK
1. Menneisyydessä tapahtuneet vääryydet (–1970) • Koulu Koulussa tapahtuneet vääryydet, esimerkkejä • Asuntola Kouluun ja asuntolaan liittyviä viittomia • avioliittolaki • sterilisointi, abortit • korvaleikkaukset • SRVK:n asema kieliyhteisössä, Porvoon koulun sulkeminen (1993) • hyvin puhuvat ja huonosti puhuvat kuurot • viittomakieli vähempiarvoista kuin puhuttu kieli ○ myös: viitottu puhe on hienompaa, virallisempaa viittomista Esimerkkejä puhumisen tärkeydestä	1. Oförrätter i förgången tid (–1970) • Skolan Exempel på oförrätter från skoltiden • Internatet • äktenskapslagen • sterilisering, aborter • öronoperationer • FSTS ställning inom språkgemenskapen, nedläggningen av Borgå dövskola (1993) • döva som pratar bra vs. dåligt • teckenspråken är mindre värde än talade språk ○ samt: tecknat tal är finare och ett mer officiellt sätt att teckna

2. Nykypäivänä tapahtuvat vääryydet (1970–) • koulussa kielen pakkovaihto SRVK -> SVK (joskus myös ruotsi -> suomi) • itsemääräämisoikeus ◦ esim. pääsy lapsettomuushoitoihin, oikeus adoptoida) • kuuron lapsen oikeus/mahdollisuus omaksua viittomakieltä Kotona tapahtuneita tilanteita, esimerkkejä • viittomakielen käytön kieltäminen lapselta/perheeltä Koulussa tapahtuvat vääryydet, esimerkkilauseita Nuoren elinympäristöön liittyviä viittomia • syrjintä työhaussa • yhteiskunnan rakenteiden esteellisyys (esim. urheilussa ehdottavat siirtymään vammaisurheilun puolelle, mutta vammaisurheilun säännöt sulkevat kuurot ulkopuolelle) • kuulon kuntoutuksessa tapahtuneet vääryydet ◦ 1970–1997 ◦ 1997– kun sisäkorvaistuteleikkaukset alkoivat • implantin varassa eläminen (kommunikoinnin väsyttävyys, ymmärtämisen vaikeus, ulkopuolisuuden kokemukset)	2. Oförrätter i nutid (1970–) • tvåång att byta språk i skolan FSTS -> FTS (ibland även svenska -> finska) • Flytta till Sverige och byta till ett annat språk • självbestämmanderätt ◦ t.ex. tillgång till fertilitetsbehandling, rätt att adoptera) • döva barns rätt/möjlighet att ta till sig teckenspråk • förbudandet av teckenspråksanvändning för barnet/familjen • diskriminering av arbetssökande • samhälleliga strukturella hinder (t.ex. att inom idrotten bli uppmanad att flytta över som paraidrottare, medan paraidrotten utesluter döva) • oförrätter inom hörselrehabiliteringen ◦ 1970–1997 ◦ 1997 – då CI operationerna inleddes • leva beroende av implantatet (kommunikationen uttröttande, svårigheter att förstå, känsla av utanförskap)
3. Yhteisön sisällä tapahtuneet vääryydet • Kiusaaminen Esimerkkilauseita kiusaamisesta • SRVK:n vähättely ja mitätöinti • muu vääryys	3. Oförrätter inom gemenskapen • Mobbing • Kränkningar av varandra inom teckenspråkiga gemenskapen • förminskande och försummande av FSTS

	• andra oförrätter
4. Vääryys on tapahtunut minulle (kerron siitä ja miten sen koen)	4. Jag har blivit kränkt (berättar om det och min upplevelse) • Jag har blivit kränkt
5. Vääryys on tapahtunut jollekulle toiselle (kerron siitä, mitä hänelle on tapahtunut ja miten hän sen kokee / minä sen koen)	5. Någon annan har blivit kränkt (jag berättar om det, vad personen har blivit utsatt för och hur personen upplever det/ min upplevelse av det) • Personer med upplevelse av att någon blivit kränkt
6. Yhteiskunta / viranomainen tmv. on tehnyt minulle/meille vääryyttä	6. Samhället/ myndighet eller liknande har kränkt mig /oss • Samhället har kränkt mig

Aineistoja, joita Päivi on käynyt läpi ja joista hän on poiminut esimerkkejä

Material som Janne har granskat och valt ut exempel från

Ensimmäisiä muistoja asuntolakoulusta	Finlandssvensk och döv
Jussi, kiusattu	Systrarna i Maxmo
Ulla, kiusattu	Döva seniorers kulturevenemang 2017
Liisi, kiusattu	Finlandssvensk och döv (Yle)
Hei, kato mua!	De tysta övergruppen (SVTplay)
Koulumuistoja vuodelta 1940	"HÖRANDE FÅR IDENTIFIERA SIG SOM DÖVA" (UR)
	Finlandssvenska döva minns sin skoltid (3/2002 videotiedote)